

När ska tillsynsmyndigheten upplysas om att föroreningar hittats och medför en upplysning alltid en anmälan om efterbehandling?

Anna Fröberg Flerlage, Exploateringskontoret
Stockholm Stad

Ur en verksamhetsutövares perspektiv

- När bör en upplysning enl.MB 10 kap 6 § skickas in till Myndigheten?
- Vad säger lagstiftningen? MB och NV vägledningar för bedömningar av markföroreningar ger stort utrymme för tolkningar. Vad är skäligt både ur hälso- och miljöhänsyn att ta hänsyn?
- En upplysning har skickats in till myndigheten. Ytterligare studier eller undersökningar påvisar att uppmätta halter och föroreningar bedöms som obetydliga och därmed saknar betydelse som riskfaktor för människors hälsa och miljö, är området fortfarande klassat som förorenat?
- Innebär en upplysning att det alltid medför en anmälan?

Miljöbalken

- **Övergripande bestämmelser;**
- **MB 1 kap; MB mål och tillämpningsområde**
- **1§ *Sträva efter att främja en hållbarutveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar att förvalta naturen väl.***

MB 2 kap

Allmänna hänsynsregler mm

- Hänsynsreglerna ska tillämpas så att människors hälsa och miljön skyddas mot skador, värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas, den biologiska mångfalden bevaras, resurshållning...

MB 10 kap Förorenade områden

- Ansvaret för utredning och efterbehandling
- **1 §; Detta kapitel ska tillämpas på mark- och vattenområden samt byggnader och anläggningar som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.**

Upplysningsskyldighet enligt MB 10 kap 9 §

- Den som äger eller brukar en fastighet skall oavsett om området tidigare ansetts förorenat genast underrätta tillsynsmyndigheten om det upptäcks en förorening på fastigheten och föroreningen **kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.**

MB 2 kap 3 §

Försiktighetsprincipen

- **Alla som avser vidta åtgärder ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Bästa möjliga teknik ska användas. Dessa försiktighets mått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.**

Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Allmänna bestämmelser

- 1 § Denna förordning gäller miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd enligt MB 9 kap Miljöfarligverksamhet och hälsoskydd.

Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Anmälningsskyldighet enl. MB 9 kap 6 §

- **23 § NV får meddela närmare föreskrifter om tidpunkt för anmälan.**
- **28 §; Det är förbjudet att utan anmälan till tillsynsmyndigheten vidta efterbehandlingsåtgärd i sådan områden som avses i MB 10 kap om åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna och där denna risk inte bedöms som ringa.**

Omhändertagande av massor alternativt efterbehandlingsåtgärder i samband med grundläggningsschakt

I huvudsak kan **fem** situationer uppstå vid bedömningar utifrån framtaget underlag av en fastighet inför en exploatering.

- Fastigheten bedöms som "ren" och det inte föreligger några begränsningar i markanvändningen. Majoriteten av analysresultaten påvisar halter $<KM$ → Ingen upplysning
- Miljötekniska markundersökningar påvisar ställvis förhöjda halter, inga halter $>MKM$, det finns ingen källa till föroreningarna och bedöms inte medföra skada eller olägenhet för människors hälsa och miljö. → Ingen upplysning.

- Resultatet från den miljötekniska markundersökning påvisar att *alla* analysresultat överstiger KM - *ingen* närmare bedömning har gjorts bör en upplysning skickas till MF.
- Upplysning har skickats in till MF och marken bedömts som förorenad enligt MB 10 kap. är efterbehandlingsåtgärderna anmälningspliktiga enligt "Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd" om åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering och *inte* bedöms som ringa.

- En upplysning har skickats in till MF och marken bedömts som förorenad enligt MB 10 kap. men att uppmätta halter och påträffade föroreningar *inte* utgör skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön där det i dag ligger.

- Det är viktigt att det görs en helhetsbedömning av marken i den berörda fastigheten där relevanta exponeringsmöjligheter och spridningsrisker beaktas. Det är inte relevant att inte stirra sig blind på ett eller två uppstickande halter utan se helheten. I många fall kan det vara bra att utgå ifrån medelhalter. Finns det spridningsrisker till närliggande områden ska det utredas.

Slutsats

- **Staden bör bli ännu tydligare om det ska upplysas respektive anmälas eller inte genom att ta fram bra underlag för en platsspecifik bedömning samt motivera!!**
- **Viktigt att skapa förtroende vilket medför lättare hantering av ärendet!!**